

Het Pommelsven

Gezeten met de knieën op de vochtige zandbodem, zijn de groenig aangelopen kelkjes van de Klokjesgentiaan net lichtvlekjes in het Pijpestrootjesveld.

Een vergeten juweel

Het Pommelsven ligt te Keerbergen, temidden de eindeloze dennebossen die het dorp zijn residentiële naam en zijn verkavelingswoede gaven.

Op de Ferrariskaarten van ca 200 jaar terug strekken zich nog immense heidevelden uit op de dekzandruggen van Baal, Tremelo, Keerbergen, Rijmenam en Bonheiden. Waar de mens eiken-berkenbossen had gekapt om zijn schapen te hoeden, brandde toen intens de paarse heidevlam. Ontoegankelijke moerassen toonden zich hierin af als diep groene eilandjes.

Het bestuur van Maria-Theresia van Oostenrijk luidde de doodslok over deze heide. Ontginningen en dennen-aanplantingen voor mijnhout maakten dit landschap onherkenbaar. Enkel op vergeten stukjes zag het ver-

leden de kans verder te groeien. Zo werd toen ook het Pommelsven vergeten...

In vogelvlucht

Het Pommelsven is ongeveer 12 ha groot. In het noordelijk deel, met weiden en ruige akkers, tieren welig ruigtekruiden als Moerasspirea, Bereklauw en Wederik. Tere soorten zoals Waternavel, Moeras-vergeet-mijnietje en Watermunt zijn nog niet helemaal overwoekerd. Het centrale deel is bedekt met oudere dennebossen waarin het doorvallend licht levenskans geeft aan Struikheide en Rankende helmblom. Wie dit denbos naar het zuiden uitstapt komt voor het eigenlijk Pommelsven te staan. In de winter is het een water-

plas, in de zomer is het een vochtige tot droge laagte.

De hogere zone rondom het ven is begroeid met Struikheide en korstmossen. In volle zomer, bij droogte, kraakt het er onder de voeten. Wat lager volgt een band Gewone dopheide, een kruid dat beduidend meer vocht behoeft dan Struikheide. Plaatselijk is die dophei vermengd met Struikheide en Pijpestrootje. Het laagste deel wordt vrijwel geheel gedomineerd door dit Pijpestrootje. Ertussenin staan echter in de maanden augustus en september vele honderden Klokjesgentianen met hun blauwe kleur te pronk, en dat is toch wel iets. Verderop sluit een zoom van struiken en jonge bomen het gebied af. Hierin groeien diverse havikskruiden, Breedbladige wespenorchis en Echte guldenroede.

Erdoor met 4 x 4

Bij de recente gewestplanning werd de omgeving van het Pommelsven tot Woonpark en Zone voor Gemeenschapsvoorzieningen (school) bestemd. Ingesloten daarin kreeg het Pommelsven de bestemming Parkgebied. Die vorm van groenbestemming lijkt ons nogal aan de flauwe kant, want een gebied met zo'n grote waarde hoort reseravaat te zijn.

Dit ingeklemde en weinig beschermde botanisch juweel wordt trouwens de jongste jaren sterk bedreigd door de terreinwagens van sportieve lui en

door ruiters. Het is een ontwikkeling die kost wat kost moet tegengegaan worden. De wandelaars in het terrein stellen vooralsnog geen echte problemen.

Moeilijkheden ontstaan wel door de spontane opslag van duizende vliegdennen. Met de hulp van vele bereidwillige handen wordt daar echter paal en perk aan gesteld. Rekening houdend met de woonparkbestemming van de directe omgeving en met het privaat karakter van het Pommelsven rijst ook een reële zorg voor versnippering en ontaarding. We hopen dat het Pommelsven in de toe-

komst niet een zoveelste schandvlek wordt, maar integendeel mag uitgroeien tot een kostbare herinnering en een levende getuige van een wijs ruimtelijk beleid.

Door de Keerbergse milieugroep werd een kleine studie gemaakt (21 blz.) over het Pommelsven. Een copie is te verkrijgen door storting van 60 fr. (port inbegrepen) op postrekening 000-0914420-01 van M. Vervloet, Bakestraat 27, 2850 Keerbergen, met de vermelding 'Pommelsven'.

Marcel Vervloet